

H. Maria Parochie Walcheren

Correspondentieadres: Lombardstraat 1, 4331 AA Middelburg

E-mail: secretaris@rkwalcheren.nl

Website: <https://www.rkwalcheren.nl>

VERBINDING

maandblad van de H. Maria Parochie Walcheren

“WIE ZEGT GIJ DAT IK BEN?”

OP DE VOORZIJDEN STAAT HET BEELD VAN DE H. CATHARINA VAN ALEXANDRIË, MAAGD EN MARTELARES.

Catharina was vermoedelijk van voorname afkomst en leefde in de derde en vierde eeuw.

Ze weigerde te trouwen met Maximus Daia, de gouverneur van Egypte en Syrië, omdat ze haar maagdelijkheid aan Christus had gewijd.

Ze protesteerde tegen de vervolgingen onder keizer Maxentius en werd om die reden rond het jaar 307 gemarteld op een tandrad met scherpe punten. Volgens de legende gutste er melk uit haar doorgehakte nek. Ze wordt afgebeeld als een jonge vrouw in een vorstelijk gewaad.

Haar attributen zijn een kroon op het hoofd, een zwaard waarmee ze gedood werd, het gebroken rad, keizer Maxentius aan haar voeten, een ring (die Christus haar gaf), een boek (zinspeling op wetenschappelijke studie en bekering van de wijsgeren) en een palmtak.

Ze wordt aangeroepen tegen o.a. migraine, zogende vrouwen en schipbreukelingen.

Ze is de patrones van redenaars, filosofen, notarissen, kleermakers, stilisten, spinsters, pleegmoeders en voedsters. Haar naam betekent: zuiver en haar feestdag is 25 november.

VAN DE BESTUURSTAFEL

VERBINDING

De derde **Verbinding** heeft u per e-mailservice toegestuurd gekregen of u heeft een gedrukt exemplaar vanuit de kerk in handen. We doen ons best om altijd enkele gedrukte exemplaren in achterin de kerken op voorraad te hebben om mee te nemen.

Sinds augustus ontvangt u van ons het parochieblad **Verbinding** dat we maandelijks publiceren. Met **Verbinding** hebben we gekozen voor het uitbrengen van het parochienieuwsblad dat maandelijks door het parochiebestuur wordt gepubliceerd. U heeft gemerkt dat we desnoods tussentijds informatie via **Verbinding Tussentijds** aan u toesturen.

We brengen u het nieuws als dat mogelijk is. Zeker met de complexe opgaven waarmee we bezig zijn, vraagt dat extra zorgvuldigheid. Er zijn immers vele partijen bij betrokken en uiteenlopende belangen mee gemoeid. Het betreft nieuws over de situatie en ontwikkelingen in onze parochie, overdenkingen van ons pastoresteam, berichten over activiteiten van parochianen en bijvoorbeeld actuele overzichten van de vieringenroosters.

We zijn tot het uitbrengen van **Verbinding** gekomen, omdat de heer Vrancken niet inging op onze uitnodiging om over de toekomst van het parochienieuws te overleggen. **Verbinding** valt dus onder verantwoordelijkheid van het parochiebestuur; de berichtgeving van de heer Vrancken over de parochie gebeurt op persoonlijke titel.

Het bestuur staat open voor vragen, suggesties of uitwisseling van ideeën. U kunt ons mailen en bellen. We kunnen dan persoonlijk met u in gesprek gaan.

ONZE LIEVE VROUWE KERK

Met kerst 2021 vieren we naar verwachting de laatste kerstviering in de Onze Lieve Kerk. In januari 2022 zullen we een slotviering houden. Dat is nog onder voorbehoud. De kerk blijft open en in gebruik zolang er geen andere locatie in gebruik kan worden genomen. Dat moet eerst rond zijn, dan pas wordt de verkoop van de OLVkerk definitief. Over deze twee ontwikkelingen – vervreemding en nieuwe locatie - vinden deze weken besprekingen plaats. Als er keuzes zijn gemaakt die ook voldoende zijn doorgesproken, zullen we u daarover informeren. Dat kan bijvoorbeeld met een extra Verbinding of parochiebijeenkomst. De komende tijd zijn parochiebijeenkomsten weer mogelijk; dat was vorig jaar niet mogelijk, toen wij u met publicaties hebben geïnformeerd over de situatie en plannen voor de parochie. Mocht u ideeën of suggesties hebben of met ons in gesprek willen voor meer duidelijkheid, neemt u dan contact op met de interim-secretaris Paul Stok.

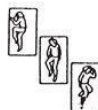
ST. CATHARINAKERK ZOUTELANDE

De slotviering van de St. Catharinakerk in Zoutelande vond plaats op 12 september. Thaddy de Deckere en Peter de Rooy gingen voor; Geerten Kok las namens de bisschop een brief voor. Er waren parochianen en toeristen naar de viering gekomen. Aansluitend was er ruim tijd om na te praten.

slapen...

jaap de jonge

VAN DER SPIEGELSTRAAT 60 4461 PK GOES 0113-215729

OVERWEGING

ZENDING EN ZEGEN VAN ST. PATRICK

De Heer zij vóór u om u de juiste weg te wijzen.

De Heer zij naast u om u in de armen te sluiten

en te beschermen tegen gevaren van links en van rechts.

De Heer zij achter u

om u te bewaren voor gemene aanvallen van anderen.

De Heer zij onder u om u op te vangen als u dreigt te vallen.

De Heer zij in u om u te troosten als u verdrietig bent.

De Heer zij om u heen

om u te verdedigen als mensen over u heen vallen.

De Heer zij boven u om u te zegenen.

Moge God zich over u ontfermen,

nu en altijd

+ in de Naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest.

Amen.

Dit gebed werd gebeden bij gelegenheid van de sluiting
van de toeristenkerk St. Catharina Zoutelande

Op 13 september vond in Zoutelande de slotviering plaats. Hieronder volgt een verkorte versie van het verslag van Ton Zaman.

HET WAS INEENS HEEL STIL

En wie had enkele jaren geleden kunnen bedenken dat vandaag een slotviering zou plaatsvinden?

In zijn homilie gaf pater de Deckere dat “aan gevoelens van verlies en verdriet niet valt te ontkomen bij zo’n laatste viering in deze mooie en intieme openluchtkerk.”

En ook de bisschop van Breda schrijft in zijn brief van 4 september 2021 hierover het volgende: “Afscheid nemen van een dierbaar kerkgebouw gaat gepaard met gevoelens van verdriet en verlies die niet alleen raken aan het gebouw maar ook aan de grote veranderingen in het kerkelijk leven dat ons zo vertrouwd was.

foto: Annemiek Lipman

foto: Annemiek Lipman

De viering was zeer professioneel opgesteld in het liturgieboekje.

Het was een warme en ingetogen viering die werd afgesloten met het doven van de paaskaars en het uitdragen van het H. Sacrament onder de klanken van het ‘Glory, glory, halleluja.’

Na de viering werden de aanwezigen “besprongen” door emoties als verdriet en ontreddeiding maar ook door nostalgie (citaat uit de PZC van 13 september 2021.)

Een bijzonder moment voor eenieder die hierbij betrokken is. Denk hierbij met name aan de grote inzet van de vele vrijwilligers gedurende een reeks van jaren. En ik noem ze, voor zover ik ze gekend heb graag bij name: Mark, Marion, Els, Peter, Annie, Annemiek en Nanny. Zij verdienen allemaal een “onderscheiding” in welke vorm dan ook.

En die kregen ze ook tijdens het informeel afscheid. Daar richtte de vice-voorzitter van het Parochiebestuur zich tot deze vrijwilligers en begreep goed dat het voor hen een “duister” moment was. Hij hoopte daar enig licht in te brengen met het overhandeigen van een zgn. ‘dank je wel kaars’ aan de aanwezigen. Een mooi en zeer gewaardeerd gebaar dat voor zover ik kon waarnemen zeer in de smaak viel.

En toen de kerk helemaal was opgeruimd kwam daar HET moment van sluiting. Een raar “onderbuikgevoel” overviel mij bij het sluiten van de hoofdingang van deze schitterende kerk. **Het was ineens heel stil.**

Namens de werkgroep Zoutelande, Ton Zaman (coördinator b.d.)

foto: Trudy van Hoof

 0118 - 61 60 12 (24/7)
 06 - 25 24 49 74

Henk-Jan Minnaard
 begrafenisverzorging-poppe.nl
 Dienstverlening voor heel Zeeland

ZORG
 RESPECT
 AANDACHT

'Wij staan altijd voor u klaar.'
 Ton, Laurine en Wouter van Het Zeeuwse Land DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/middenzeeland of bel 0118 72 69 42 voor een persoonlijk gesprek.

Het Zeeuwse Land
 DELA

Bachweg 2 • 4337 XD Middelburg • T (0118) 46 22 05 • E hjobse@hjobse-uitvaart.nl

 h.jobse
 uitvaartverzorging
www.basisuitvaart-zeeland.nl
www.hjobse-uitvaart.nl

NIEUW IN DE VITRINEKAST

In het Nieuwe Testament wordt vaak terug verwezen naar het Oude Testament. Vandaar de titel van de nieuwe tentoonstelling in de vitrinekast: *...immers, er staat geschreven...* Op verschillende manieren worden de verhalen van het Oude Testament tot leven gebracht, van de inspirerende afbeeldingen van Marc Chagall tot kleurig Playmobil. Bij de voorwerpen en afbeeldingen staan verwijzingen naar de teksten in de Bijbel waar zij betrekking op hebben. Zo kunt u aan de hand daarvan een eigen tochtje door de Bijbel maken en - opnieuw – ontdekken wat er zoal geschreven staat.

Nicolette Meulenbroek

foto: Nicolette Meulenbroek

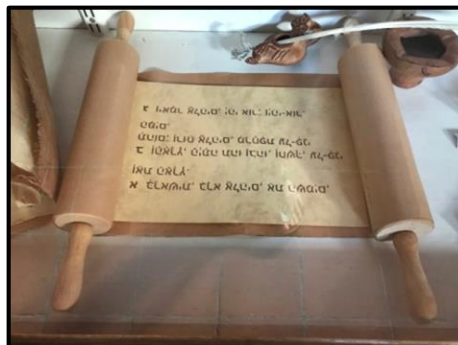

foto: Trudy van Hoof

GIDSENWERK

.....of ik zelf wel in God geloofde? ....een vraag van een leerling van een basisschool op bezoek in de kerk.....Wat zou u antwoorden op zo'n vraag?

Dit jaar was er tot nu toen maar één schoolbezoek aan onze kerk, logisch vanwege de nog steeds geldende beperkingen.

Verder hebben de kerkgidsen in de maanden juni, juli, augustus en een stukje van september de kerk geopend op de donderdagmiddag van 12.00 uur tot 16.00 uur voor bezoek, bezinning en gebed.

Op 11 donderdagmiddagen mochten wij 956 bezoekers ontvangen. Het aantal varieerde van 29 tot 163 bezoekers. De bezoekers kwamen weer overal vandaan, maar het waren nu toch vooral Nederlanders. Ook anders dan andere jaren: er kwamen veel gezinnen en jonge mensen.

Opnieuw kwamen mensen, die altijd langs het gebouw lopen en nu dan voor het eerst toch even een kijkje binnen kwamen nemen. Het waren aardige ontmoetingen en interessante gesprekken. Mensen kwamen even kijken naar de teruggevonden plaquette in de Mariakapel. Ze hadden erover gelezen in de krant of ze hadden het gezien op televisie. Geregeld kwam een groepje mensen om 15 uur de rozenkrans bidden. Het was weer een boeiend jaar!

Nicolette Meulenbroek

DIT IS MIJN VERHAAL

Jongeren over geloof, hoop en inspiratie

In *Dit is mijn verhaal* vertellen achttien jonge christenen over een kantelmoment in hun leven.

Tijdens deze gebeurtenissen – klein of groot – putten ze kracht of inspiratie uit een Bijbelverhaal. De verhalen van deze jongeren zijn tegelijkertijd persoonlijk en universeel.

Ze gaan over vriendschap, vrijheid, vergeving, vertrouwen, gezien worden en het nastreven van een ideaal.

In deze expositie wil het Bijbels Museum een hedendaags beeld schetsen van wat het betekent voor jonge mensen om christen te zijn. In twaalf audio documentaires en zes animatiefilms vertellen deze Nederlandse jongeren afkomstig uit drie christelijke stromingen – katholiek, oosters-orthodox en protestants – met hun foto op de achtergrond hun eigen indringend verhaal. Ieder die belangstelling heeft in het leven van jongeren – en wie is dat niet – moet deze expositie gezien hebben!

In deze unieke expositie komen ook jongeren uit onze regio aan het woord. *Dit is mijn verhaal, jonge christenen over geloof, hoop en inspiratie* is op werkdagen vanaf 10.30 uur te zien in de Nieuwe Kerk in Middelburg tot 6 november 2021. De toegang is vrij. Als gids van de Abdijkerken adviseer ik de bezoekers - wanneer ze zich willen beperken - om eerst de expositie in zijn geheel te bekijken en daarna een keuze te maken van enkele jongeren die het meest aanspreken om je vervolgens in hun persoonlijke verhaal te verdiepen.

J.M. (Han) Bleyenbergh

foto: J.M. (Han) Bleyenbergh

'WE NOEMDEN HEM KRIELKIP'

Afgelopen maand is de documentaire 'We noemden hem krielkip' bij Film by the Sea in première gegaan. Het gaat over Dennis die op de basisschool werd gepest. Delen van de opnamen zijn in de Onze Lieve Vrouwe kerk in Vlissingen gemaakt. Mercy Kamermans en Eric Holm hebben ervoor gezorgd dat deze opnamen van de OLV kerk en de documentaire als geheel een diepe en bijzondere indruk maken. Vandaar dat wij u hierop attenderen. De documentaire wordt de komende tijd ook op scholen getoond.

Mocht u meer willen lezen over deze documentaire, dan kunt u hiervoor de volgende links gebruiken.

<https://www.omroepzeeland.nl/nieuws/129771/Documentaire-We-noemden-hem-krielkip-moet-mensen-aan-het-denken-zetten-pest-en-is-niet-oke>

<https://www.pzc.nl/zeeuws-nieuws/dreef-het-pest-en-dennis-uiteindelijk-tot-de-dood~a62d303e/>

<https://www.filmbythesea.nl/voorstellingen/films/4775-we-noemden-hem-krielkip>

KLEDINGINZAMELING IN VLISSINGEN OP 13 EN 14 OKTOBER VOOR SCHOOLKINDEREN IN OEGANDA

U kunt kleding en schoenen -die u niet meer draagt, maar waar iemand anders misschien nog wel blij van wordt- inleveren bij de hoofdingang van de **Onze Lieve Vrouwekerk** in Vlissingen op woensdag **13 oktober van 09.30-11.00 uur** en op donderdag **14 oktober van 18.30-20.00 uur**. Vrijwilligers van Caritas zullen dan aanwezig zijn om de goederen in ontvangst te nemen. Kapotte en vuile kleding, speelgoed en knuffels, handdoeken, kussens en dekbedden mogen zij helaas niet aannemen.

EXTRA ACTIE KERKBALANS

Nog steeds vragen wij uw periodieke financiële steun voor onze parochie.

Geef voor verbondenheid met elkaar, steun uw kerk!

Samen houden we elkaar vast in én na coronatijd.

De komende tijd wordt een tijd van weer opbouwen.

Opnieuw een roerige periode. Laten we hierin bovenal elkaar vasthouden! Daar heeft de kerk uw hulp bij nodig.

De coronacrisis vraagt veel van kerken, ook financieel gezien

De creatieve vormen van kerk-zijn zorgen juist voor extra

kosten, die kerken en parochies zonder aarzelen voor hun

rekening nemen. We hopen van harte dat u wilt geven voor

uw parochie. Want elkaar vasthouden, dat kan alleen samen.

Helpt u mee?

Maak uw bijdrage over naar volgende rekeningnummers:

- **Parochiebijdragen Middelburg** NL42 INGB 0000 6586 70
t.n.v. H. Maria Parochie Walcheren o.v.v. extra actie kerkbalans
- **Parochiebijdrage Vlissingen** NL28 INGB 0008 0339 29

t.n.v. H. Maria Parochie Walcheren o.v.v. extra actie kerkbalans coronacrisis vraagt veel van kerken, ook financieel gezien. Inkomsten nemen af en tegelijk zorgen

AANVULLING OP 'DE TUINEN VAN DE PAROCHIE'

Leo Zoun onderhoudt ook de tuin in Vlissingen. Zijn naam kwam niet voor bij de andere vrijwilligers die het tuinonderhoud doen. Ook aan jou Leo, dank voor al je inzet.

'ZEG HET MET BLOEMEN' IN DE ONZE LIEVE VROUWEKERK IN VLISSINGEN

Zolang er in deze kerk vieringen zijn zolang zijn er ook bloemen groepjes geweest.

Sinds ongeveer 25 jaar bestaat het huidige bloemengroepje van de OLV kerk in Vlissingen. Het groepje bestaat uit Erna Coenraad, Eveline Naber en Jo Miltenburg.

Elke week verzorgen we de bloemen voor de zondagvieringen.

Iedere donderdag (25 jaar lang) kunnen we bij Intratuin de bloemen halen, die nietmeer geschikt zijn voor de verkoop.

Het groen, dat bij de bloemen hoort

knippen we in de tuin van de kerk af.

Vaak krijgen we ook groen uit de tuinen van de parochianen

die ons bellen. We halen het groen op.

Groen dat we onderweg zien staan, gebruiken we.

Altijd hebben we een kniptangetje paraat.

Op donderdag- en vrijdagmorgen gaan we dan diverse bloemstukken maken.

Soms maken we wel 20 bloemstukken , groot en klein.

We houden rekening met de kerkelijke kleuren.

Op de donderdagen maken Erna Coenraad en Jo Miltenburg de bloemstukken en op de vrijdagen Eveline Naber en Jo Miltenburg.

Bij grote feestdagen mogen we van de penningmeester bloemen kopen. We kunnen dan hulp vragen van een bloemist , die ons geheel kosteloos bijstaat.

We hopen, dat we dit vrijwilligers werk nog lang mogen doen. Het heeft ons alle drie nog nooit moeite gekost om dit te doen, terwijl we toch wekelijks in de kerk zijn te vinden.

We doen alle drie ook nog ander vrijwilligerswerk. Erna is betrokken bij de vieringen in Ter Reede; Eveline is geregeld acoliet en Jo doet ook nog ander vrijwilligerswerk.

Jo Miltenburg.

foto: Jan Strooband

foto: Jan Strooband

BLOEMEN IN DE KERK

Het is al heel lang geleden. Maar ik herinner me nog goed hoe graag ik met mijn moeder naar de kerk ging, op zondag. Die kerk stond in Hulst, de prachtige Willibrordus basiliek met de toen nog kapotte toren.

Ik hield ervan om in de kerk te zijn. De ruimte was zo mooi en het licht speelde zijn eigen spel door de grote glas in lood ramen. Er was ook een aparte geur in de kerk. De geur van wierook en kaarsen. Vooral van kaarsen! Er werden altijd heel veel kaarsen gebrand op en rondom het hoofdaltaar, dat heel ver weg voorin de kerk stond. Bij O.L.Vrouw van Altijddurende Bijstand brandden er heel veel kleinere kaarsen.

Na de kerkdienst gingen bijna alle vrouwen daar een kaarsje aansteken, voor het wel en wee van degenen die ze lief hadden. Ze hadden toen, net als wij nu, de hulp en bijstand nodig van de Moeder Gods. Kaarsen dus. Licht! Maar geen bloemen!

Ik kan me eigenlijk niet goed meer herinneren wanneer ik voor het eerst bloemen in de kerk zag. Misschien op Hoogtijdagen! Wellicht was dat pas hier in Middelburg. In de H.H. Petrus en Paulus kerk.

Ik kwam hier wonen toen ik 36 jaar oud was, in 1978, en mocht onmiddellijk lector worden in de kerk, net zoals ik dat in Hulst was geweest. De kerk zat in die tijd iedere zondag helemaal vol. Bloemen, die nederige lieflijke vrienden van God en de mensen had ik toen, tot mijn schande, nog niet opgemerkt in de kerk. Ik werd er pas mee geconfronteerd toen ik op een goede dag, pastoor de Maat tegenkwam op de markt in Middelburg, met onder iedere arm een pot met een groene kamerplant er in. Ik vroeg belangstellend of hij zijn huis ging opsieren, maar dat was niet zo. De planten waren voor de kerk en zouden op de treden van het altaar komen staan. Degene die voor de bloemen zorgde was er mee opgehouden. Dat zette mij aan het denken: bloemen in de kerk, had ik die wel eens gezien? Ik die zo van bloemen houd. Ja, bij bijzondere plechtige gebeurtenissen in de kerk, zoals de Eerste communie of een huwelijk!

Bij begrafenissen zag je eigenlijk alleen maar een "krans" die door een bloemist was gemaakt en die men dan ook neerlegde op de plaats waar een vers gedolven graf was. Ik herinnerde me wel die zwarte koets en de paarden die daarvoor liepen en die ook ingepakt waren met zwarte lappen, zelfs grote zwarte oogkleppen, waardoor je alleen hun zwarte benen kon zien voort stappen. Dood eng!!!!

Tegenwoordig worden er zoveel bloemen gebruikt bij een begrafenis of crematie, dat het lijkt alsof het grote, ontzagwekkende gebeuren van de dood, verborgen wordt onder de schoonheid en vriendelijkheid van de levende bloemen! Tijden veranderen. Gewoonten ook. Maar laat ons eerbied houden voor alles wat eerbied verdient.

Maar laten we terug gaan naar mijn nieuwe leven: iedere donderdag ochtend zorgen dat er mooie bloemen in de kerk kwamen en vooral ook in de Maria Kapel. Er kwamen meer dames om te helpen en wij vormden al snel een leuk en enthousiaste groepje, dat beurtelings dienst had. En soms, op Hoogtij dagen: wel eens allemaal tegelijk.

Ons werkterrein was de bijkeuken van de pastorie. We kwamen ook wel eens gezellig bij elkaar, bij iemand thuis. Het was een mooie tijd. We stroopten de plukstroken af. Overal in de kerk kon je mooie boeketten vinden. Het was natuurlijk allemaal veel werk, maar we hadden er ook erg veel aardigheid in.

Maar toen kwam de Coronatijd. Het Roomse leven leek wel tot stilstand te komen. Kerk dicht. Later kerk open, maar in doodse stilte. Hoewel, dat was toch ook heel fijn! Het spel van het licht door de ramen, de eerbied. Mooie ervaring in ons zo bijzondere kerkgebouw!. Daarna de kerk open voor een klein aantal mensen met mondkapjes op. En nu eindelijk weer: de kerk echt open!!! Maar het uur is veranderd en een aantal mensen heeft afgehaakt.

En de bloemen?

Marianne Blaha en ik en andere hulpvaardige zielen proberen toch wel regelmatig verse bloemen te zetten. Vooral in de Mariakapel. Soms is er opeens iets heel feestelijks in de kerk zoals de eerste H. Communie of een huwelijksinzegening, of de inwijding van de mooie plaquette in de Maria Kapel, die ook gespaard is gebleven in de verschrikkelijke brand die zoveel moois heeft verwoest!!

Wist u overigens, dat er een archief foto bestaat van het interieur van de H.H. Petrus en Paulus kerk, nadat de brand was uitgewoed? Alles gesmolten en kapot was en zwart van het roet?

.... Een foto, waarop, midden in die enorme chaos, helemaal puntgaaf, en zonder enig spoor van brand of andere beschadiging, een mooi gipsen beeld te zien is van Maria?

Ongeveer 80 cm hoog, op een sokkel. En ook die vertoont geen enkel spoor van alle verwoesting en al wat er gebeurd is.

En dan zijn er natuurlijk bloemen!! Er is altijd wel weer iemand die er voor zorgt.

Vaak worden er verse groene takken gebruikt met mooie kunstbloemen er in. De aandacht voor de bloemen is nooit weg. Hoewel de bedankjes, die soms worden gegeven na een mooie viering bijna nooit de bloemen betreffen. Wellicht kunnen we allemaal nog een beetje leren van de Paus die zo mooi kon zeggen, na het Urbi en Orbi met Pasen: Danke für Die Blume!. Dat deed mijn

bloemenhart altijd weer sterker slaan! Ja, Onze Lieve Vrouwe, of ze nu van de Polder is, of van Altijddurende Bijstand, of van Guadeloupe of van Ter Eecken..... Zij is wonderbaar en overal wordt ze vereerd met .. **BLOEMEN**.

Misschien kan er ook in onze H.H. Petrus en Paulus kerk wat meer aandacht komen voor de bloemen. Er is een collectebusje links naast de kapel. Maar wellicht zou er ook een lege vaas kunnen staan gevuld met vers water, zodat de mensen die Maria vereren, zomaar zelf hun eigen bloemen een plaatsje kunnen geven.

Wat een mooie herinneringen kwamen er bij mij boven. Zo maar, schrijvend over de bloemen in de kerk. Laten we vooral verder gaan met onze devotie. En laten wij de bloemen nooit vergeten.

Trees Verwilligen

TERUGKOMVIERING VAN DE EERSTE COMMUNICANTEN OP 3 OKTOBER

Op 3 oktober is het Speciale viering op die dag: **Wereldmissiedag van de kinderen**

Op deze zondag komen de communicanten, die op 10 juli hun eerste communie hebben gedaan met hun ouders en familieleden speciaal naar deze viering. Er zullen wat aanpassingen zijn in de liturgie. Heel speciaal is dat alle kinderen van pastor Rens Stobbelaar de kinderzegen krijgen.

We hopen dan ook dat er veel kinderen in de kerk zijn. Tot zondag!

Charlotte den Toonder en Trudy van Hoof

VOOR ALLE VRIJWILLIGERS VAN DE HEILIGE MARIA PAROCHIE WALCHEREN.

Nu de tijd aangebroken is dat we weer met meer mensen bij elkaar mogen zijn, willen we **alle** vrijwilligers van onze parochie in de maand november uitnodigen voor een gezellige avond.

Het doel van de avond is opeen plezierige manier het contact te hernieuwen. Deze avond willen we vooral aandacht geven aan elkaar. Het gaat om plezier hebben en samen inzicht krijgen wie wat doet. Maar ook vooral wie nu die persoon is achter "de administratie, het onderhoud, de bloemen of de kosten".

Even niet aan moeilijkheden denken, maar er zijn voor elkaar. Kennis maken met nieuwe of misschien wel met vrijwilligers die al heel lang hun werk in de kerk doen.

Wij kijken uit naar een vrolijke en gezellige avond. Mocht u nou ook vrijwilligerswerk voor de kerk doen en geen uitnodiging hebben ontvangen op of voor 15 oktober, neem dan contact op met het secretariaat van Vlissingen tel. nr. 0118-412247. Wij willen natuurlijk niemand vergeten en alle vrijwilligers de gelegenheid geven om hierbij te kunnen zijn.

Vriendelijke groet organisatie vrijwilligers avond.

MISSIONAIRE MIDDAG/ OPEN KERK OP 23 OKTOBER EN VOORBEREIDINGSBIJENKOMST OP 12 OKTOBER

Op zaterdag 23 oktober wil onze parochie een **missionaire middag** houden op het Scheldeplein en in de Onze Lieve Vrouwe kerk in Vlissingen. We ontmoeten parochianen en andere bezoekers aan het centrum en de kerk. De datum van 23 oktober is gekozen in verband met de herfstvakantie.

Onze ideeën tot nu toe zijn het **winkelend publiek tussen 14.00 uur en 16.00 uur** uit te nodigen in het houten **mobiele kapel uit Ovezande** een kaarsje aan te steken, even stil te staan bij alle drukte en wellicht voor een kort gebed. We willen de mensen ook uitnodigen de OLV kerk te bezoeken voor bezinning en gebed. De OLV kerk is vanaf 13.30 uur tot 16.30 uur geopend.

In de kerk klinkt muziek en bezoekers worden uitgenodigd om ook daar een kaarsje of lichtje bij het Mariabeeld te ontsteken. Er is gelegenheid om woorden van dankbaarheid, zorgen of gebedsintenties op te schrijven en in een **'intentiebox'** voor het altaar te doen.

Eventueel kunnen bezoekers in gesprek gaan met één van ons over het geloof en wat hen bezighoudt. Dit zijn enkele van de gedachten over hoe we deze missionaire middag willen invullen. We willen de eerste missionaire middag in Vlissingen houden met een vervolg rond Kerst in Middelburg.

Zoals u wellicht merkt zijn dit stappen die we voorzichtig zetten in het bouwen aan een **missionaire kerk** op Walcheren. Waarbinnen we samen met parochianen gesprekken voeren over ons geloof en ook op een andere manier ons geloof uitdragen.

We zijn dan ook op zoek naar parochianen die mee willen helpen deze ideeën verder vorm te geven. Voor die middag hebben we parochianen nodig die met bezoekers in gesprek gaan of in de kerk aanwezig zijn en daar bezoekers ontvangen en desgewenst wegwijs maken waar de **intentiebox** staat, een kaarsje kan worden aangestoken, met wie ze in gesprek kunnen gaan, naamkaartjes kunnen neerleggen voor degene die graag contact wil hebben met iemand uit de parochie, wat mee kan geven om mee naar huis te nemen enz..

We hebben vrijwilligers nodig die voor een lunch kunnen zorgen voor de vrijwilligers.

Een eerste bespreking over deze middag en het uitwisselen van ideeën hebben we op 21 september gehad. We nodigen u graag uit voor een bijeenkomst op **dinsdag 12 oktober tussen 18.00 uur en 20.30 uur in de pastorie/kerk van de OLV kerk**, Singel 106 in Vlissingen. Na een lichte maaltijd met soep en broodjes, bespreken we deze verder ideeën en taken met elkaar.

We verzoeken u zich **aan te melden** zodat we met uw aanmelding voor de lichte maaltijd rekening kunnen houden en om te bepalen of de bijeenkomst in de pastorie of kerk plaatsvindt. We houden rekening met de Corona-richtlijnen.

Brechje Loenen van het Bisdom Breda/ Sint Franciscuscentrum, **Kapelaan Bart Theunissen** van parochie Edith Stein en rector bij het bezinningscentrum Emmaus te Helvoirt en **enkele**

parochianen uit zijn parochie hebben ervaring met een missionaire middag en zullen ook een bijdrage leveren aan de missionaire middag op 23 oktober.

Komt u ook? Doet u mee? U bent van harte welkom!!

Met vriendelijk groet,

Pater Thaddy de Deckere

Ruud Louwes

Trudy van Hoof

Graag opgeven voor 10 oktober bij Trudy van Hoof per e-mail t.vanhoof@rkwalcheren.nl

WERKGROEP TER REEDE ZOEKT VRIJWILLIGERS

Wij zijn erg blij te vernemen, dat begin november 2021 de kerkdiensten in ter Reede weer kunnen worden hervat. Na twee jaar van coronamaatregelen is dat een goed bericht. Wij zoeken echter dringend aanvulling van het vrijwilligersteam om de wekelijkse diensten op zaterdagmorgen te kunnen bemannen. De werkgroep verzorgt de voorbereiding van de diensten zoals inrichten van de gebedsruimte, het ophalen, begeleiden en terugbrengen van bewoners. Het rooster bestaat uit groepjes van 4 personen die 1 maal per maand dienst hebben.

Heb je nog tijd en zoek je een invulling die blij maakt en zinvol is, neem dan contact op met Marja Dobbelaer-Martinet, telefoon 0622821954 Emailadres marjamartinet@hotmail.com voor meer informatie en/of registratie.

LIEF EN LEED

GEDOOPT:

Jayceon de Boer 28 augustus

Çaeden Cooper 28 augustus

Mia Kenter 12 september

Niáh Leon 19 september

OVERLEDEN:

Rens Kollaard-Scheltinga 13 september

Lies de Waal – van Damme 12 september

 0118 - 61 60 12 (24/7)
 06 - 25 24 49 74

Henk-Jan Minnaard
 begrafenisverzorging-poppe.nl
 Dienstverlening voor heel Zeeland

ZORG
 RESPECT
 AANDACHT

'Wij staan altijd voor u klaar.'
 Ton, Laurine en Wouter van Het Zeeuwse Land DELA

Ons ervaren team helpt u graag om het afscheid altijd persoonlijk en bijzonder te maken. Voor leden en ieder ander. Ga voor informatie naar dela.nl/middenzeeland of bel 0118 72 69 42 voor een persoonlijk gesprek.

Het Zeeuwse Land
 DELA

NIEUWS UIT HET SAMENWERKINGSVERBAND 'BOVEN DE SCHELDE'

Het samenwerkingsverband 'Boven de Schelde' bestaat uit de H.H. Maria Parochie Walcheren en de H. Pater Damiaanparochie. In 'Verbinding' maken wij u graag attent op wetenswaardigheden uit de H. Pater Damiaanparochie.

HET GROENE HART VAN OVEZANDE

De kerk staat in alle opzichten midden in het dorp is iets waar **Ovezande** erg blij mee is en trots op is.

Het artikel kunt u vinden op de link www.rkovezande.nl en in het septembernummer van het landelijke blad KERKMAGAZINE. Het groene dorpshart van Ovezande, is tot stand gekomen door de samenwerking van gemeente Borsele, zorginstelling Zeeuwse Gronden en parochiekern O.L.V. Hemelvaart Ovezande. Zij knapten samen de omgeving van de RK kerk op met een heemtuin, een theehuis in de voormalige pastorie en een nieuw Mariabeeld uit gekapt hout. Het is een leuke stop bij het fietsen, wandelen of een ritje maken met de auto om deze tuin, theehuis en het Mariabeeld 'Maria uit de beuk' te bezoeken.

Met dank aan Ad Schenk, die ons op dit artikel wees.

foto: Ad Schenk

DIERENDAGVIERING

Op zaterdagavond 2 oktober wordt wegens de feestdag van St. Franciscus in de kerk van Ovezande weer een dierendagviering gehouden. Er mogen kleine dieren in kooitjes meegebracht worden, en honden aangelijnd! De al eerder gezegende dieren krijgen weer een zegening zodat ze er opnieuw een jaar tegen kunnen. Ook mogen kinderen knuffeltjes meebrengen.

Het is een mooie traditie om de dag van Franciscus te vieren. Wij hopen op een goede opkomst van mens en dier. Paarden en andere grote dieren mogen in de tuin op het gras staan. De viering begint om 19.00 uur. Voorganger is pastoraal werkster Alida van Veldhoven, en Oal In zorgt voor de muziek. Tevens is er kinder-nevendienst: kleine dieren in kooitjes of mandjes mogen wel mee met de kinder-nevendienst de pastorie in. Ook de kinderen van de HMPW zijn van harte welkom op deze viering.

WELKOM OP DE BASISCURSUS 'ROUW VAN SAMEN VOOR ZIN'

Voor ieder die meer wil weten over rouw en verstandelijke beperking kunt u de bijeenkomst op 5 oktober 2021 van 19:00 - 21:30 uur in De Cirkel, Beukenstraat 58, Goes bezoeken.

Vraag meer informatie of meld je aan bij: d.vanliere@trangel.nl o

WERELDMISSIEDAG VAN DE KINDEREN.

Thema: 'Iedereen hoort erbij'.

Vandaag vieren we in Nederland Wereldmissiedag van de kinderen. Deze dag wordt georganiseerd door Missio Pauselijke Missiewerken in de Wereldmissiemaand oktober.

Op de voorlaatste zondag van oktober (24 oktober) wordt wereldwijd Missiezondag gevierd. Missio Nederland besteedt dit jaar aandacht aan Guinee. Wereldmissiedag van de kinderen heeft als motto:

kinderen helpen kinderen. Het doel is kinderen ervan bewust maken

dat zij zelf iets kunnen bijdragen aan een betere wereld. Dat is niet alleen iets voor volwassenen of rijke mensen. Alle kinderen ter wereld in de katholieke kerk zamelen geld in, ook de zogenaamd arme kinderen in Afrika en Azië. Het gaat niet om de hoeveelheid die je geeft, maar om de intentie: vanuit je hart iets voor anderen over hebben. Dat is solidariteit. Iedereen kan meedoen. Als rode draad voor de kinderwoorddienst is gekozen voor 'Iedereen hoort erbij'.

COLLECTES OKTOBER

3 oktober	wereldmissiedag van de kinderen.
10 oktober	voor eigen parochie
17 oktober	voor eigen parochie
24 oktober	voor eigen parochie
31 oktober	voor eigen parochie

CARITAS COLLECTES NOVEMBER EN DECEMBER

7 november **DE NODEN IN DE EIGEN PAROCHIE.**

In november heeft het bisdom bestuur ons geen zondag gegeven om te collecteren. Dat doen we dan ook niet fysiek. Wel gaan we via de media laten weten dat we geld inzamelen voor de noden in de parochie. De opbrengst van deze collecte wordt grotendeels gebruikt om de kerstpakketten/kerstattentie die het Vlissingse in- en uitloophuis regelt, voor mensen met een

hele smalle beurs, te financieren.

CARITAS probeert op verschillende manieren mensen te ondersteunen. Ook in onze directe omgeving zijn er mensen die onder of van een minimum inkomen moeten leven. Hierdoor is veel niet mogelijk. Door uw bijdrage kan Caritas wel iets mogelijk maken, iets extra's geven (o.a. in de maand december) of nood oplossen.

U kunt uw bijdrage overmaken: NL 82 RABO 0117 0296 61 t.n.v. RK Caritas Walcheren, onder vermelding van: noden parochianen.

5 december **KERSTATTENTIE SOCIALE MINIMA**

De collecte van december zal in het teken staan van kerstpakketten voor de sociale minima. De opbrengst van deze collecte gebruiken we voor zowel Vlissingen als voor Middelburg.

Caritas collecteert in **december** voor kerstattenties voor de sociale minima. Concreet houdt dit onder andere in dat we van de opbrengsten zelf kerstpakketten aanschaffen en uitdelen, dat we in Vlissingen het in- en uitloophuis ondersteunen in het kunnen uitdelen van kerstpakketten, en in Middelburg wordt samen met de andere kerkgemeenschappen via de burgerlijke gemeente een bedrag geschonken aan één ouder gezinnen die leven op het absolute minimum.

Voor een grote groep mensen is dit een buitengewoon welkom gebaar en het stelt hen in staat om de feestdagen een beetje kleur te geven.

U kunt uw bijdrage overmaken: NL 82 RABO 0117 0296 61 t.n.v. RK Caritas Walcheren, onder vermelding van: kerstpakketten.

VIERINGEN iedere donderdag eucharistievieringen om 9.00 uur in Middelburg en Vlissingen

Datum	Tijd	Plaats	Voorganger	Viering	Muzikale ondersteuning
Za 2 okt	19.00	Domburg			
Zo 3 okt	09.30 11.30	Vlissingen Middelburg	R. Stobbelaar P. de Maat	Vr. van W&C Eucharistievr.	Gemengd Koor René Adriaansen, Christian Blaha
Do 7 okt	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Th. de Deckere P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 9 okt	19.00	Domburg			
Zo 10 okt	09.30 11.30	Vlissingen Middelburg	Mgr J. Liessen Mgr J. Liessen	Eucharistievr. Eucharistievr.	Cantor Gaudeamuskoor, Guido Saerens
Do 14 okt	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Th. de Deckere P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 16 okt	19.00	Domburg			
Zo 17 okt	09.30 11.30	Vlissingen Middelburg	Gerard Wortman P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	Gemengd Koor René Adriaansen, Christian Blaha
Do 21 okt	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Th. de Deckere P. de Maat		
Za 23 okt	19.00	Domburg			
Zo 24 okt	09.30 11.30	Vlissingen Middelburg	Gerard Wortman P. de Maat	Vr. van W&C Eucharistievr.	Cantor Gaudeamuskoor, Guido Saerens
Do 28 okt	09.00 09.00	Middelburg Vlissingen	Liturgiegroep P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	
Za 30 okt		Domburg		.	
Zo 31 okt		Vlissingen Middelburg	P. de Maat P. de Maat	Eucharistievr. Eucharistievr.	St. Caeciliakoor, Cantate Domino, Peter vd Heuvel
Ma 1 nov		Middelburg	T. de Deckere	Eucharistievr. Allerheiligen	Cantate Domino, Peter vd Heuvel

PASTORALE TEAMWACHT: 06-53 63 71 30

Bij overlijden van een dierbare of verzoek om toedienen van de sacrament der zieken kunt u dit nummer 24 uur per dag en 7 dagen van de week (24/7 uur) bellen.

NIEUWS UIT HET BISDOM

NIEUWSBRIEF EN WEBSITES

Voor het nieuws van het bisdom Breda kunt u zich gratis abonneren op de Nieuwsbrief van het bisdom:

<http://www.bisdombreda.nl/nieuwsbrief>

Het Sint Franciscuscentrum organiseert diverse activiteiten. Hierover bevat de website <https://sintfranciscuscentrum.nl> de benodigde informatie.

Sint Franciscusdag

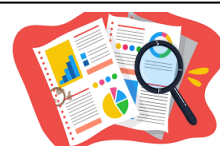
Het Sint Franciscuscentrum, het vormingscentrum van Bisdom Breda, organiseert op zaterdag 16 oktober 2021 de jaarlijkse **Sint Franciscusdag**. Het thema van de dag luidt: Musical en de Missionaire Kerk. KISI - God's singing kids voert de musical "Spector, het beste zit van binnen" op in de Gertrudiskerk te Bergen op Zoom aanvang, naar keuze, om 10.00 uur, een workshop voor deelnemende kinderen/ tieners en om 14.00 uur voor de toeschouwers van de musical en deelnemers aan de nabespreking.

Waar en wanneer?

De dag is op zaterdag 16 oktober 2021, de aanvang is 10.00 uur voor kinderen die willen deelnemen aan de workshop en 14.00 uur begint de gezamenlijke musicalvoorstelling en vindt plaats in de Gertrudiskerk die ligt aan de Grote Markt van Bergen op Zoom. De ingang bevindt zich aan de Kerkstraat. We zijn te gast bij de Lievevrouwparochie in Bergen op Zoom.

Uitgebreide informatie kunt u vinden op de website.

VAN DE REDACTIE

REDACTIE

mevr. Corleen Poppelaars
mevr. Trudy van Hoof
pater Thaddy den Deckere

DATUM INLEVEREN KOPIJ

Uiterlijk 23 oktober bij de redactie
verbinding@rkwalcheren.nl.

BIJDAGEN

Uw bijdragen zijn welkom. Het heeft de voorkeur dat u daarbij een maximum omvang van de tekst van 400 tekens hanteert.

ABONNEMENT

'Verbinding' is gratis. Voor het nemen of afzeggen van het abonnement kunt u contact opnemen met de secretaris:
secretaris@rkwalcheren.nl

LAY OUT

U heeft de derde editie van Verbinding gelezen in de eerste lay-out. Daarvoor is gekozen, omdat parochianen hebben aangegeven, dat de lay-out van september niet prettig leest. Vooral voor onze oudere parochianen is het nieuws lezen in kolommen moeilijk te volgen.

CONTACTGEGEVENS

BESTUUR H. MARIA PAROCHIE WALCHEREN

Voorzitter	Pastoor Fons van Hees a.van.hees@rkwalcheren.nl
Wnd. Voorzitter	Pastoor Paul Verbeek p.verbeek@bisdombreda.nl
Vice Voorzitter	Dhr. Ruud Louwes r.louwes@rkwalcheren.nl 06-24863893
Wnd. Secretaris	Dhr. Paul Stok secretaris@rkwalcheren.nl 06-21516509
Penning- meester	Dhr. Benedict Hamans penningmeester@rkwalcheren.nl 06-34592697
Gebouwen	Dhr. Paul Stok p.stok@rkwalcheren.nl 06-21516509
Adviseur Missionaire kerk	Mevr. Trudy van Hoof t.vanhoof@rkwalcheren.nl 06-41043490

PASTORAAL TEAM

SAMENWERKINGSVERBAND

BOVEN DE SCHELDE

Fons van Hees pastoor	avanhees@zeelandnet.nl
Paul Verbeek wnd. pastoor	pverbeek@bisdombreda.nl
Thaddy de Deckere parochievicaris	thaddeusmhm@gmail.com
Alida van Veldhoven pastoraal werkster	alidavanveldhoven@gmail.com
Ria Mangnus pastoraal werkster	r.mangnus@rkwalcheren.nl
Geerten Kok teamleider a.i.	gkok@bisdombreda.nl

SECRETARIAAT MIDDELBURG

Openingstijden	di en do 9.30-11.30 uur
Telefoon	0118-612860
Adres	Lombardstraat 1, 4331 AA Middelburg (Ingang Latijnse Schoolstraat)
E-mail	secretariaat.middelburg@rkwalcheren.nl

SECRETARIAAT VLISSINGEN

Openingstijden	do en vr 9.00-11.30 uur
Telefoon	0118-412247
Adres	Singel 106, 4382 LC Vlissingen
E-mail	secretariaat.vlissingen@rkwalcheren.nl

PASTORAAL CENTRUM

Secretariaat en team-assistentie	di, vr: Ria Boonman-Vermue wo, do: Leny Rijk-Rijk
Openingstijden	di, wo, do 9.30-13.00 uur vr 10.00-12.00 uur
Telefoon	0113-218610
Adres	Zusterstraat 4, 4461 JA Goes
E-mail	info@ rkbovendeschelde.com

ADRESSEN VAN DE KERKEN

Onze Lieve Vrouwe Kerk	Singel 106, Vlissingen
H.H. Petrus en Paulus Kerk	Lombardstraat 3, Middelburg
Willibrord-kapel	Badhuisweg 6, Domburg
Emmauskerk	Houtenhandlaan/Honte, Dishoek